

OBS PIET HEIN

Beleidsstuk 'Passend onderwijs voor
slimme kinderen'.

'Hoogbegaafd & hoogintelligent op de Piet Hein'

Beleidsstuk ‘Passend onderwijs voor slimme kinderen.’

‘Hoogbegaafd & hoogintelligent op de Piet Hein’

Op de Piet Hein streven we naar passend onderwijs voor alle kinderen. Dit betekent dat er niet alleen aanpassingen in het lesprogramma nodig zijn voor kinderen die moeite hebben met bepaalde leerstof maar ook voor de kinderen die (veel) meer aankunnen dan de reguliere leerstof.

We maken in ons beleid onderscheid tussen (hoog)intelligente en (hoog)begaafde leerlingen. De Piet Hein streeft naar het bieden van een uitdagend en passend leeraanbod voor alle leerlingen die in staat zijn bovengemiddelde prestaties te leveren. Dit beleidsstuk beschrijft de wijze waarop we aan deze ambitie willen voldoen.

Begripsbepaling doelgroep

Het beleid richt zich op de hoogintelligente en hoogbegaafde leerlingen op de Piet Hein. Zie bijlage 1 voor een overzicht van de verschillen tussen hoogbegaafde en hoogintelligente leerlingen.

(Hoog)intelligente leerlingen (HI): Alle leerlingen die over het algemeen, over de gehele linie of vakspecifiek I scores halen in het LVS.

(Hoog)begaafde leerlingen (HB): Leerlingen die opvallen door hun creatieve denkvermogen, hun filosofische, diepe denken en/of hun gedrevenheid voor taken die hen interesseren.

De onderwijsaanpassingen

Voor de hoogintelligente en hoogbegaafde leerlingen zijn onderwijsaanpassingen nodig. We hanteren de volgende mogelijkheden::

- Vakspecifieke verrijkingstaken
- Compacten van de reguliere lesmethode
- Vakoverstijgende verrijkingstaken
- Piet Hein plusklassen: Minivloot en Zilvervloot

Vakspecifieke verrijkingstaken:

Leerlingen die geregeld I-scores halen binnen een vakgebied komen in aanmerking voor verrijkingstaken binnen dat vakgebied. Ook als de leerling alleen volgens de methodegebonden differentiatie werkt, en dus niet compact, dan kan het verrijken van het vak een essentiële onderwijsaanpassing zijn.

Compacten van de reguliere lesmethode:

Leerlingen die I-scores halen binnen een vakgebied hebben wellicht niet alle herhaling nodig, die de lesmethode biedt. Voor deze leerlingen (HB en HI) is het compacten van de leerstof gewenst. De leerlingen beginnen elk hoofdstuk met de toets en maken alleen de taken in het hoofdstuk met opdrachten die ze nog niet (voldoende) beheersen. Dit geldt met name voor rekenen en spelling.

Vakoverstijgende verrijkingstaken:

Leerlingen die één of meerdere lesmethodes gecompact doorlopen, houden naar alle waarschijnlijkheid tijd over tijdens het zelfstandig werken. Voor de snelle, gemotiveerde leerling is er naast de vakspecifieke ook de vakoverstijgende verrijking beschikbaar.

Zie Bijlage 2 voor de lijst met verrijkingsmaterialen die gebruikt zullen worden.

Piet Hein plusklassen: Minivloot en Zilvervloot:

Voor de hoogbegaafde leerlingen op de Piet Hein behoort vanaf groep medio groep 3 deelname aan de 'Minivloot' en de 'Zilvervloot' tot de mogelijkheden. Dit betekent dat de leerlingen in een aparte groep een uitdagend leerprogramma volgen onder begeleiding van gespecialiseerde leerkrachten. (Minivloot: groep 3 één keer in de 14 dagen anderhalf uur en Zilvervloot: vanaf groep 4 één dagdeel per week). Voor de kinderen van deze doelgroep uit de groepen 1/2 wordt er in de klas een aanbod verzorgd. De HB specialist wordt desgewenst ingezet om voor deze kinderen extra uitdaging te verzorgen.

Doelgroep per onderwijsaanpassing

Wat?

Wie?

Vakspecifieke Verrijking

Alle leerlingen met geregeld I-scores in het leerlingvolgsysteem. Het kan zijn dat ze het vakgebied ook compacten maar deze verrijking is ook voor de leerlingen die niet compacten maar wel de differentiatie die in de methode verwerkt zit volgen. (3 ster opdrachten etc.)
(HB en/of HI)

Compacten

Alle leerlingen die de LVS toetsen praktisch foutloos maken. Vakspecifiek – de leerling hoeft niet hoog te scoren op alle vakken.
(HB en/of HI)

Vakoverstijgende Verrijking

Alle leerlingen die één of meer vakken compact doorlopen en naast de vakspecifieke verrijking nog meer uitdaging nodig hebben.
(HB en/of HI)

Plusklassen: Minivloot & Zilvervloot'

Hoogbegaafde leerlingen met hoge schoolse resultaten, screeningsdocument met HB uitkomst en/of een intelligentieonderzoeksresultaat (IQ>130) uit groep 1 t/m 8

Plusklassen:

Minivloot

- Doelgroep

Jonge kinderen met een aantoonbare ontwikkelingsvoorsprong en een bovengemiddelde nieuwsgierige houding. Zie bijlage 3 voor een overzicht van kenmerken van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

- Screening & procedure

We maken gebruik van de 'checklist ontwikkelingsvoorsprong' om de leerling in beeld te krijgen. De kinderen worden gesignaleerd en genomineerd door de leerkracht. Ouders kunnen bij de leerkracht aangeven dat hun kind wellicht tot de doelgroep behoort. Ook dan wordt gebruik gemaakt van de checklist.

Indien de opvatting van school en ouders over deelname aan de Minivloot sterk uiteenloopt, is verdere diagnostiek door externe deskundigen gewenst. Ouders zijn verantwoordelijk voor het laten onderzoeken van hun kind.

Is er op het moment van screening geen plaats in de Minivloot dan worden er in elk geval afspraken gemaakt aangaande het leeraanbod in de klas.

- Evaluatie

De behaalde resultaten in de interne plusklassen worden in het schoolrapport opgenomen (2x per jaar).

- Organisatie

Minivloot:

Groep 1/2 inzet naar mogelijkheden en behoeften.

groep 3 een keer in de 14 dagen 1½ uur.

Maximaal 10 plaatsen per leerjaar.

- Programma:

Groep 1-2:

Startactiviteit, kleine kring met introductie van een thema uit de kleuterballade of ander materiaal.

Daarna groepsgewijs aan het werk:

- verwerking groepsles
- werken uit de slimme kleuterkit of ander geselecteerd materiaal.
- creatieve opdracht, met vrije materialen of een muzikale opdracht.

Afsluiting met evaluatie in kringgesprekje.

Groep 3:

Start: Kringgesprek met een creatieve denksleutel.

Daarna introductie eduboekeballade of RekenXL of ander, zelf geschreven materiaal

Daarna ook weer groepsgewijs :

- werken aan de verwerking van de eduboekeballade of RekenXL, zelfgeschreven materiaal
- werken met smartgames

Afsluiting met evaluatie in kringgesprekje.

De Zilvervloot

- Doelgroep

Hoogbegaafde leerlingen die op alle basisvakken I-scores halen in groep 1 t/m 8, met uitzondering van 'twice exceptionals'. Wanneer leerlingen minder gaan presteren in het LVS dienen leerkracht en ouders in gesprek te gaan om een besluit te nemen over de voortgang.

Indien de opvatting van school en ouders over deelname aan de Zilvervloot sterk uiteenloopt, is verdere diagnostiek door externe deskundigen gewenst. Ouders zijn verantwoordelijk voor het laten onderzoeken van hun kind.

- Screening & procedure

We maken gebruik van het screeningsinstrument van Desirée Houkema. Dit betekent een leerkrachten-formulier. De leerkracht is verantwoordelijk voor het invoeren van de gegevens in het Excel-bestand.

N.a.v. de rapportage die daaruit voortkomt wordt besproken en besloten wat er nodig is voor de leerling.

Indien er sprake is van onderpresteren, en ondersteunen de LVS scores dus geen plek in de plusklas, dan dient er een intelligentieonderzoek overlegd te worden. Indien de opvatting van school en ouders sterk uiteenloopt over deelname aan de plusklas, is verdere diagnostiek door gerenommeerd en door school aangegeven externe deskundigen gewenst. De kosten zijn in dat geval voor de ouders.

De uiteindelijke beslissing wordt genomen in een overleg tussen HB-coördinatoren, IB-er(s) en directie.

Bij een overaanmelding zal er aan het begin van elk schooljaar worden geselecteerd op basis van de uitkomsten van de screening en naar aanleiding van lijdensdruk bij de betreffende leerling. Is er op het moment van screening geen plaats in de plusklas dan worden er in elk geval afspraken gemaakt aangaande het leeraanbod in de klas.

- Evaluatie

De behaalde resultaten in de interne plusklassen worden in het schoolrapport opgenomen (2x per jaar).

- Organisatie

meerdere groepen samengesteld afhankelijk van het aantal leerlingen

Eén dagdeel per week

Tussen de 16 en maximaal 18 plaatsen per groep.

- Programma plusklas 'Zilvervloot'

Startactiviteit – kring of puzzel/denkopdracht

Individueel project

Groepsactiviteit

- Day a week school & Zilvervloot

Vanaf groep 5 bestaat er de mogelijkheid dat kinderen naar de bovenschoolse plusklas Day a Week School (DWS) gaan. DWS is een programma van het ABC voor een selecte groep leerlingen waarbij het zagezegd noodzakelijk is dat zij een bepaalde tijd per week anders worden uitgedaagd en zich onder ontwikkelingsgelijken bevinden om zodoende hun vakoverstijgende leervaardigheden te vergroten en demotivatie in het onderwijs te voorkomen.

Voor de identificatieprocedure van de Day a Week School worden geen IQ-tests afgenomen.

Door middel van het aanbieden van uitdagende activiteiten (de hersenkrakers) worden de cognitief talentvolle en creatief denkende kinderen geïdentificeerd. De hersenkrakers worden aangeboden aan alle leerlingen uit groep 5, zodat zij gelijke kansen krijgen om hun talenten te laten zien. Tijdens het aanbieden van de hersenkrakers observeren de leerkracht(en) in samenwerking met de IB-er/coördinator en maken zij hierbij notities. De IB-er /HB-coördinator en directie analyseren samen met de betrokken leerkracht(en) de uitwerkingen op de hersenkrakers. Deze gegevens worden samen met de verdere beschikbare informatie over de leerlingen meegenomen in de afweging welke leerlingen er voor het nagesprek met DWS- coördinator worden voorgedragen.

Aan het eind van deze procedure worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek en vindt met hun goedvinden de definitieve toelating plaats.

Elementa ('twice exceptionals' = kinderen met een ondersteuningsvraag op hoogbegaafdheidsgebied en op een cognitief of gedragsgebied)

Elementa is een integrale onderwijs en zorgvoorziening voor HB+ kinderen die zijn uitgevallen of dreigen uit te vallen uit het onderwijs. Voor deze kleine groep hoogbegaafde leerlingen die extra ondersteuning nodig heeft en vanuit hun dubbele ondersteuningsvraag worden specialistische zorgarrangementen uitgevoerd binnen een voorziening waar onderwijs en jeugdhulp nauw zullen samenwerken. De toegang tot deze voorziening is op eenzelfde manier geregeld als voor het S(B)O, namelijk via een Ondersteuningsteam waarbij een onderwijsspecialist van Amstelronde is betrokken.

Bijlage 1 – Verschil HB - HI

Hoog-intelligent

Kent de antwoorden
Is ervaren in het van buiten leren

Is geïnteresseerd in objecten
Is gefocust en oplettend in de les

Houdt van simpele logica
Houdt van woorden
Heeft goede ideeën
Werkt hard
Beantwoordt de vragen
Presteert bovengemiddeld in de klas
Luistert met interesse
Leert gemakkelijk
6 tot 8 herhalingen nodig voor meesterschap
Begrijpt ideeën
Geniet van leeftijdgenoten
Begrijpt de bedoeling of betekenis
Maakt zijn werk af
Kopieert nauwkeurig
Houdt van school
Technicus
Is tevreden over eigen leren/kunnen

Hoogbegaafd

Heeft altijd vragen
Is een groot gisser (probeert uit de context af te leiden)
Is een zeer nieuwsgierig onderzoeker
Is diep mentaal en fysiek betrokken, soms afwezig, wegdromend
Drijft op complexiteit
Heeft vaak een ongewone, complexe woordenschat
Heeft flitsende, gekke, onnozele en vreemde ideeën
Probeert en test uit
Discussieert in detail, is kritisch, bewerkt stellingen
Kan bovengemiddeld, maar ook gemiddeld of beneden gemiddeld presteren
Laat sterke gevoelens en opinies zien
Weet het vaak al
Meesterschap na 1 tot 2 keer oefenen

Ontwikkelt en bewerkt ideeën
Prefereert vaak ouder gezelschap
Onderzoekt de toepassingen
Start projecten
Creëert nieuwe ontwerpen
Geniet van leren
Uitvinden
Is hoogst zelfkritisch

Bijlage 2 – Overzicht verrijkingsmaterialen*

*naast diverse overige materialen

Taal	
Groep 1-2	Diverse materialen
Groep 3	Taal(eigen)wijs of Denken over Taal
Groep 4	Taal(eigen)wijs of Denken over Taal
Groep 5	Taal(eigen)wijs of Denken over Taal
Groep 6	Taalplus of Denken over Taal
Groep 7	Taalplus of Denken over Taal
Groep 8	Taalplus of Denken over Taal

Rekenen	
Groep 1-2	Diverse materialen
Groep 3	Rekenpanda's of Rekestijgers, RekenXL
Groep 4	Rekenpanda's of Rekestijgers, Reken XL
Groep 5	Rekenpanda's of Rekestijgers, RekenXL
Groep 6	Rekenpanda's of Rekestijgers, RekenXL
Groep 7	Rekenpanda's of Rekestijgers of Topklassers Wiskunde, RekenXL
Groep 8	Rekenpanda's of Rekestijgers of Topklassers Wiskunde, RekenXL

Vakoverstijgend	
Groep 1-2	Pienter deel 1
Groep 3	Pienter deel 2
Groep 4	Pienter deel 2
Groep 5	Plustaak Wereldoriëntatie – Pittige Plustorens
Groep 6	Plustaak Wereldoriëntatie – Pittige Plustorens
Groep 7	Plustaak Wereldoriëntatie – Pittige Plustorens
Groep 8	Plustaak Wereldoriëntatie – Pittige Plustorens- web kwesties

Bijlage 3 – Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong

Naam leerling: _____

Leeftijd: _____

Groep: _____

Geef bij de onderdelen aan in hoeverre de omschrijving van toepassing is op het kind. Probeer zo stellig mogelijk te zijn, waarbij 1=nee en 4=ja, 2=een beetje / soms, maar meer nee dan ja en 3= een beetje / soms, maar meer ja dan nee.

Taalontwikkeling				
<i>Omschrijving</i>	1	2	3	4
Beschikt over grote woordenschat				
Spreekt in goed gevormde zinnen				
Kan met behulp van taal duidelijk maken wat hem/haar bezig houdt				
Houdt van en speelt met taal, begrijpt woordgrapjes				
			Score	.../16

Symboolverkenning: Lezen en rekenen				
<i>Omschrijving</i>	1	2	3	4
Kan al lezen				
Is geïnteresseerd in letters en cijfers				
Leert zichzelf lezen / rekenen				
Zoekt letters en cijfers in de omgeving en wil de betekenis weten				
			Score	.../16

Diep denken				
<i>Omschrijving</i>	1	2	3	4
Kan zich in anderen verplaatsen (empathisch vermogen)				
Kan zich in andere situaties verplaatsen en daarop reflecteren				
Is zorgzaam				
Is gevoelig voor signalen die er op duiden dat een ander iets nodig heeft				
Is begaan met 'wereldse' problematieken, denkt er diep over na en zit dan vol vragen				
Verbindt (nieuwe) kennis met andere kennis, denkt logisch.				
			Score	.../24 x 2=

Intense betrokkenheid				
<i>Omschrijving</i>	1	2	3	4
Heeft tomeloze energie en toont betrokkenheid bij een voor hem/haar boeiende taak.				
Bedenkt vol fantasie varianten bij hun activiteit				
			Score	.../8 X2=

Kennishonger				
<i>Omschrijving</i>	1	2	3	4
Heeft brede interesses (die verder gaan dan klasgenootjes)				
Is steeds op zoek naar 'het nieuwe'				
Is snel van begrip				
Heeft een ijzersterk geheugen				
Heeft de wil om dingen te onderzoeken, vermoedens te toetsen, ontdekkingen doen				
			Score	.../20 X2=

Fantasie, Creativiteit				
<i>Omschrijving</i>	1	2	3	4
Beschikt over het vermogen min of meer abstracte kennis zelf betekenisvol te maken				
Zit boordevol (spel)ideeën				
Maakt 'iets' van 'niets'				
Associeert makkelijk, komt snel op iets nieuws of anders of gek				
			Score	.../16x 2=

Totaalscore (Minivloot score >119punten)	/ 158

